

Slutrapport

”Nyanlända - snabb väg in på arbetsmarknaden” - Ingenjörspiloten

**Ett samarbetsprojekt mellan Region Skåne,
Länsstyrelsen, Lunds universitet och Malmö universitet
- finansierat av Tillväxtverket.**

2018-03-08

MED FINANSIERING FRÅN

Innehåll

1. Bakgrund	3
Projektets Syfte	3
Projektets Mål	3
2. Projektdeltagare och intressenter.....	3
Organisation och framdrift	3
Leverans av utbildningen	4
Målgrupp	4
3. Beskrivning av utbildningen.....	5
Utbildningen - upplägg.....	5
Rekrytering/Urval.....	5
Projektets deltagare/ Genomströmning	8
Aktiviteter.....	8
4. Utbildningen - Resultat och erfarenheter.....	8
Resultat.....	8
Kursdeltagarnas utvärdering	9
Lärarnas utvärdering	9
5. Process och roller.....	10
Universitetets roll i projektet.....	10
Arbetsförmedlingens roll.....	11
Samverkan mellan myndigheter, finansiering och systemkrav	11
6. Erfarenheter och kommentarer	13
Rekrytering.....	13
Upplägg	13
Övriga aktiviteter.....	14
Ekonomi och rapporteringskrav	14
Bilaga 1 Deltagarnas kursutvärdering.....	15
Bilaga 2Lärarnas utvärderingar	15

1. Bakgrund

Projektets Syfte

Syftet med projektet var att praktiskt testa ett antal försöksverksamheter med inriktning mot validering, prövning, yrkes-sfi och kompletterande utbildningar. Resultaten av pilotsatsningarna ska användas för vidare dialog med den nationella nivån och konkret kunna visa vilka insatser som är långsiktigt hållbara och vilka resurser som krävs för en utökad insats riktad till nyanlända akademiker. Projektet är ett led i arbetet att förbättra processer för regionalt tillväxtarbete inom kompetensförsörjningsområdet och därmed också bidra till att stärka det regionala ledarskapet.

Projektets Mål

Projektets övergripande mål (effektmål): var att genom försöksverksamheten få fram en struktur för bättre regional kompetensförsörjning med fokus på att ta tillvara nyanlända akademikers kompetens.

Projekt mål:

- En försöksverksamhet med inriktning ingenjörer genomförs för att dra erfarenheter utifrån operativa insatser som innehåller stegen för kartläggning, validering, prövning, kompletteringsutbildning samt uppföljning.
- En försöksverksamhet med inriktning pedagog/studiehandledare genomförs för att utveckla och pröva en preparandutbildning för studiehandledare med modersmål som innebär en professionalisering av yrkeskategorin studiehandledare. Fokus kommer vara personer med utbildningsbakgrund inom matematik och naturvetenskap.
- Genomföra en system- och processkartläggning över dagens myndighetssamverkan runt nyanlända akademiker för att identifiera systemfel och brister samt möjliga insatser för bättre samverkan för att korta etableringstiden.
- Stödja och utveckla samverkan mellan kommuner och högskolor, och samverkan mellan högskolorna, för att utveckla kvaliteten, innehållet, metoder och verktyg (e-sfi) inom sfi-undervisningen.
- Etablera kontakter med arbetslivet arbetsgivare, branschorganisationer och fackförbund.

Denna rapport omfattar den första av ovanstående punkter, det sk Ingenjörsspåret.

2. Projektdeltagare och intressenter

Organisation och framdrift

Projektet har haft en Styrgrupp där representanter från alla i projektet ingående organisationer funnits representerade. Därutöver har Lund universitet haft en intern projekt/arbetsgrupp, där följande personer ingått:

Bo-Anders Jönsson – Vicerektor, Universitetsledningen
Annika Mårtensson – Prorektor, LTH
Lena Larsson – Studierektor, Språk- och Litteraturcentrum

Leif Bryngfors – Föreståndare för SI-verksamheten vid Lunds universitet
Sara Virkelyst – Projektledare, Universitetets ledning och förvaltning
Jennie Paldanius – Projektledare – Nyanlända akademiker
Susanne Norrman – Avdelningschef, Lund University Commissioned Education
Williams Donoso – Projektadministratör, Lund University Commissioned Education

Arbetsgruppen har haft möten löpande under hela projektperioden, men framför allt under uppstarts- och rekryteringsperioden, dvs våren, sommaren och hösten 2016. Efter att deltagarna antagits till sina resp utbildningar så har antalet möten begränsats och det har framför allt varit en löpande kontakt kring det dagliga arbetet med att driva projektet.

Leverans av utbildningen

Försöksverksamheten med inriktning mot ingenjörer har levererats av Lunds universitet. Region Skåne har fungerat som projektledare och under hela projektet hanterat rapportering till Tillväxtverket, hållit i styrgruppsmötena, ansvarat för uppföljning i enlighet med projektplanen, samt funnits med som stöd och diskussionspart genom hela processen. Under uppstart och rekrytering hade också Arbetsförmedlingen en aktiv roll.

På Lunds universitet har deltagarna haft möjlighet att välja kurser från Lunds Teknisk Högskola samt Språk- och litteraturcentrum på Humanistiska fakulteten. LUCE, avdelningen för uppdragsutbildning vid Lunds universitet har i sin tur ansvarat för projektkoordinering, ekonomihantering och rapportering från Lunds universitets sida.

Målgrupp

Försöksverksamheten med inriktning mot ingenjörer har riktats till nyanlända akademiker med:

- en färdig ingenjörsexamen eller en motsvarande naturvetenskaplig examen (minst 4-årig utbildning)
- en god nivå i engelska (6,5 IELTS)
- svenska - från nybörjare till avancerad SFI nivå
- en god motivation och villig att satsa mycket tid
- och som var i etableringsfasen

3. Beskrivning av utbildningen

Utbildningen - upplägg

Den ursprungliga tanken med projektet var att ge nyanlända ingenjörer kompletterande utbildning på Lunds Tekniska Högskola, LTH, kombinerat med svenska på akademiska nivå. De antagna deltagarna skulle läsa 50 % på LTH parallellt med 50 % svenska på Språk- och litteraturcentrum (SOL). Varje deltagare skulle även, i så stor utsträckning som möjligt, få en individuellt anpassad studieplan, dvs få läsa kurser inom just sitt intresseområde.

De flesta deltagare valde detta upplägg, några valde dock att läsa mer på LTH och några valde att fokusera på svenskan. Vilka kurser deltagarna läste och hur de gått för dem presenteras i avsnitten: *Rekrytering* samt *Utbildning - resultat*.

Studierna på LTH gick på halvfart och de allra flest i gruppen läste en kurs per läsperiod, dvs två st 7,5 hp kurser per termin.

Studierna i Svenska - här fick deltagarna göra ett så kallat placeringstest för att avgöra på vilken nivå de skulle påbörja sina studier på SOL. Även här var målsättning 15 hp per termin.

Rekrytering/Urval

Rekryteringsprocessen är i denna typ av projekt central för att projektet ska få önskat resultat. Under uppstartsfasen ägnades mycket tid åt att sätta formerna för rekryteringsprocessen. Universitetet och Arbetsförmedlingen behövde också finna former för samarbete och detta var tidskrävande men lärorikt. Eftersom deltagarna skulle vara i etableringen så inleddes rekryteringen med att använda Arbetsförmedlingens gängse kanaler. Under hela processen har administratören på universitetet haft direktkontakt med handläggarna på Arbetsförmedlingen. Tiden var dock begränsad och därför annonserade Lunds universitet även på sociala medier och försökte sprida information om projektet i så många kanaler som möjligt vilket gav bra resultat.

Följande rekryterings- och informationsaktiviteter genomfördes:

- Den 4 maj 2016 genomfördes en presentation av hela projektet med målsättningar samt en diskussion kring den tänkta målgruppen med sektionschefer från samtliga Arbetsförmedlingskontor i Skåne
- Ett informationsblad skickades därefter ut till mötesdeltagarna för vidare distribution till handläggarna på respektive kontor.
- Ett informationsmöte för handläggarna hölls den 29 juni 2016.
- Annonsering via andra kanaler, främst genom sociala medier.

Ansökningsperioden var öppen till början av augusti 2016. Totalt 51 personer sökte till projektet och 16 valdes ut efter en rekryteringsprocess som innehöll följande steg:

- Sökande skickade in CV och betygutdrag till LUCE. Samtliga ansökningar gick igenom och bedömdes av arbetsgruppen och efter ett uttagningsmöte den 10 augusti 2016 så kallades 35 av de 51 sökande till en informationsträff i Lund. På ett informationsmöte den 15 augusti fick de sökande ytterligare information om projektet, dess syfte och vad som skulle krävas av dem. Representanter från LTH och SOL-centrum var närvarande för att gå igenom vilka olika kurser som fanns och kraven på respektive nivå. De sökande fick också möjligheter att ställa frågor.
- Efter informationsmötet tackade en handfull personer nej till att gå vidare i processen, men resterande fick i uppgift att noggrant gå igenom LTHs kurskatalog och utifrån den välja den kurs som de ansåg skulle passa dem bäst.
- Utifrån detta val så delades gruppen in i olika intervjugrupper där lärarrepresentanter från de olika områdena intervjuade de sökande. Totalt deltog 25 sökande i intervjuerna. Intervjuerna genomfördes i grupper om 3-4 personer och varade i en timme. I samråd med lärarna valdes sedan de kurser som skulle passa deltagaren bäst utifrån tidigare kunskaper och intresse. De sökande fick då välja kurser för de två första läsperioderna för att senare under hösten bestämma vad de skulle läsa till våren.
- Direkt efter intervjun fick de sökande en timme på sig att skriva en uppsats på engelska som sedan bedömdes av lärare från Engelska institutionen. Syftet med uppsatsen var att bedöma om den sökande skulle klara av universitetsstudier på engelska.
- Institutionerna på LTH informerades om satsningen och de som fick deltagare på sina kurser ombads att kontrollera att de sökande hade rätt bakgrund/behörighet att kunna delta på den kurs som valts.
- Mail gick ut till varje kursansvarig som fick gå igenom den dokumentation vi hade för resp. deltagare för att se om de kunde få delta i kursen eller ej.
- Efter deltagarna blivit antagna till kurserna på LTH så fick de, den 26 augusti, göra ett så kallat placeringstest för att avgöra på vilken nivå de skulle påbörja sina studier på SOL. I svenska för utländska akademiker på SOL finns nivåerna 1-8 där nivå 1 är nybörjarsvenska och nivå 8 ger behörighet i svenska för högskolestudier. När du klarat nivå 8 ger det alltså samma behörighet som t.ex. godkänt TISUS-test ger och motsvarar Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 från gymnasieskolan eller Komvux.

På nästa sida visas antagningsprocessen.

JULI																	AUGUSTI																																	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
tis	ons	to	fre	lö	sö	må	tis	ons	to	fre	lö	sö	må	tis	ons	to	fre	lö	sö	må	tis	ons	to	fre	lö	sö	må	tis	ons	to	fre	lö	sö	må	tis	ons	to	fre	lö	sö	må	tis	ons	to	fre	lö	sö	må	tis	ons
40 ansökningarna inkomna	Williams tar kontakt med AF Lund och Hbg	Urvalsarbete pågår (LTH)																	Avstämningsmöte LU samt inbjudan till infomöte																															
		Williams begär in kompletterade handlingar																																																
		Arbetsförmedlingen fortsätter skicka in anmälningar																																																
																			Informationsmöte LU om kursval																															
																			Intervjuer samt engelska test																															
																			Intervjuer samt engelska test																															
																			Intervjuer samt engelska test																															
																			Uttagningsmöte samt utskick till antagna																															
																			Svar till ej antagna																															
																			Svårtest för placering i svenskagrupp																															
																			Studiestart																															
																			AF:s pappersarbete																															

Projektets deltagare/ Genomströmning

Lunds universitet tog ut 16 deltagare (varav 2 kvinnor) till projektet men en deltagare kom in på ett mastersprogram på Lunds universitet och hoppade av i ett mycket tidigt skede. Projektet startade således med 15 deltagare av vilka 11st fullföljde hela läsåret. Dessa 15 läste utbildningar inom följande områden (antal personer inom parentes):

- Elektro- & informationsteknik (2)
- Konstruktion – Bygg & Miljö (4)
- Arkitektur (1)
- Industriell elektroteknik & automation (4)
- Energi (1)
- Datavetenskap (1)
- Matematik (1)
- Ekonomi & management (1)

Två deltagare hoppade av efter höstterminen då de fick arbete. 2 deltagare gick över till webb & systemutvecklingsprogrammet för nyanlända där de fullföljde utbildningen och gick ut i praktik.

Aktiviteter

Under det läsåret som deltagarna var inskrivna vid Lunds universitet har LUCE försökt stötta upp deltagarna med aktiviteter som arbetsmarknadsdagar (bland annat ARKAD), CV-skrivande workshops och nätverksträffar. LUCE har arbetat tillsammans med Arbetsförmedlingen, Commitment Skåne samt med universitetets egen avdelning som arbetar med karriärrådgivning, för att stötta deltagarna vid dessa aktiviteter. Syftet med aktiviteterna var att deltagarna skulle få kontakter och tillfälle att få erfarenhet av att söka arbete inom sin egen bransch.

4. Utbildningen - Resultat och erfarenheter

Resultat

Nedan presenteras deltagarnas resultat per termin och fördelat på LTH och Svenska.

LTH:

Under hösten 2016 så såg resultaten ut såhär:

- 7 klarade av alla sina kurser under hösten.
- 6 klarade 50% av sina kurser på hösten.
- 2 klarade inte av sina kurser alls under hösten (fortsatte inte heller att läsa under våren).

Under våren 2017 så klarade:

- 4 av alla sina studier på LTH
- 5 klarade av 50% av sina studier
- 2 klarade inte av sina studier alls under våren.
- 2 gick över till webb & systemutvecklingsprogrammet för nyanlända.
- 2 Hoppade av

Svenska:

Under hösten:

- 4 klarade av heltidsstudier på SOL.
- 9 klarade av 50% av sina studier på SOL.
- 1 klarade inte av sina studier alls under hösten.
- 1 läste inte svenska utan bara på LTH under hösten.

Under våren:

- 7 klarade av 50% av sina studier på SOL.
- 3 klarade inte sina studier alls på SOL under våren.
- 1 läste endast svenska under våren och klarade 3 av 4 kursen och läste nivå 8.
- 2 hoppade av programmet helt och hållet. (läs ovan).
- 2 gick över till webb & systemutvecklarspåret.

Deltagarna klarade sina studier i svenska ok och de flesta nådde upp till målet om kunskaper motsvarande godkänt på SFI D. Några kom betydligt längre vilket ju var glädjande men man kunde se att de flesta prioriterade sina studier LTH.

Kursdeltagarnas utvärdering

Efter projektet har deltagarna gjort en kursutvärdering. Utvärderingen har fyllts i av 10 personer och den visar att deltagarna är nöjda eller mycket nöjda med insatsen och med de kurser de gått. De är också nöjda med det stöd de fått både generellt och specifikt gällande kursval.

De anser att kurserna har varit relevanta i förhållande till deras tidigare erfarenheter och att de legat på en lämplig nivå. Gällande svenskan så svarar en något högre andel att nivån varit för hög.

8 av 10 deltagare anser också att projektet har överträffat deras förväntningar i hög, eller mycket hög grad.

Kursutvärderingen bifogas i Bilaga 1.

Lärarnas utvärdering

I slutet av hösten, dvs efter halva projekttiden så skickades en enkät ut till de kursansvariga lärarna. Utvärderingen fylldes i av totalt fem lärare, 4 från LTH och en från SOL.

Generellt så har lärarna uppfattat det som om deltagarna fungerat som övriga studenter i klassrummet. De har presenterat som studentgrupperna i snitt brukar göra och variationer i hur aktiva de varit har inte heller skiljt sig från andra studentgrupper.

LTH lärarna anser att deltagarnas förkunskaper motsvarade deras förväntningar och deltagarna inte haft några särskilda utmaningar under kursens gång.

Läraren från SOL påpekar dock att en särskild utmaning har varit att inse hur mycket tid som krävs, men poängterade också att deltagarna inte haft behov av extra stöttning, men

att de däremot ofta stannat kvar efter lektionerna för intressanta diskussioner kring specifika moment.

Läraren från SOL kommenterade också att deltagarna ofta kunde bidra med intressanta aspekter i gruppdiskussionerna, eftersom de har större arbetslivs- och livserfarenhet i allmänhet i bagaget, så det var en tillgång.

Lärarna anser också att deltagarna har smält in i studentgrupperna och att laborationer och grupparbeten fungerat bra.

Utvärderingarnas bifogas i Bilaga 2.

5. Process och roller

Universitetets roll i projektet

Projektet vill hitta *en snabbare väg till arbetsmarknaden*, medan delprojektet redovisat här, det sk Ingenjörsspåret, har haft som mål att: *genomföra en försöksverksamhet med inriktning ingenjörer genomförs för att dra erfarenheter utifrån operativa insatser som innehåller stegen för kartläggning, validering, prövning, kompletteringsutbildning samt uppföljning.*

Samtliga dessa steg har genomförts av universitetet och många erfarenheter har gjorts av dessa operativa insatser, men det finns sedan ett tydligt glapp mellan resultatet av dessa aktiviteter och det övergripande målet att få en snabbare väg in på arbetsmarknaden. Detta har varit en diskussion sedan starten av projektet, men där rollfördelningen inte varit tydlig. Lunds universitet har under projektets gång försökt stötta deltagarna med en del nätverksaktiviteter, informerat och följt med på rekryteringsmässor, ordnat stöd för CV-skrivande och möten med karriärvägledningen vid Lunds universitet, samt satt ihop en presentation om deltagarna som kan skicka ut till företag. Det har dock varit svårt att få deltagarna som varit spridda över universitetet, haft olika scheman och kursplaneringar att förhålla sig till, att delta på aktiviteterna. Vi har upplevt att möjligheten och/eller intresset att delta på dessa övningar har varit begränsad. Vi har diskuterat vid ett flertal tillfällen varför deltagarna inte prioriterat att delta på dessa aktiviteter. Ett skäl kan givetvis vara tidsbrist, men vi tror också att det kan bero på en bristande förståelse för hur svensk arbetsmarknad fungerar och att vi inte lyckats förmedla vikten av att delta i de planerade aktiviteterna.

Frågor om praktik efter studierna har kommit upp vid ett flertal tillfällen, men tid för praktik, eller för anskaffning av praktikplatser, fanns inte med i ansökan.

Under hösten 2017 har både Lunds universitet och Region Skåne försökt få kontakt med deltagarna för att se vad de gör nu samt hur de upplever sin situation efter utbildningen, men det har varit mycket svårt att få kontakt med deltagarna. Flera har inte svarat på något av våra många utskick och närvarade inte heller på diplomutdelning och avslutning som hölls i september 2017.

Tillsammans har Region Skåne och Lunds universitet försökt reda ut vad det beror på, men har inget klart svar. En tanke är att de gått vidare i nya insatser och därmed är fullt upptagna med det de gör där.

Titeln på projektet är *Nyanlända - en snabbare väg in på arbetsmarknaden* och det är något som är mycket svårt att utvärdera så kort efter utbildningarnas slut. Det är ju många som inte får arbete direkt efter avslutad utbildning, så frågan är om insatsen ger någon effekt inom ett par år, dvs att dessa deltagare trots allt kommer snabbare i arbete än andra nyanlända. Endast en utvärdering på längre sikt kan ge en insikt om detta.

I övrigt har ansvar och roller beträffande själva utbildningen fungerat mycket bra inom universitetet. Den individuellt anpassade studiegången lyckades universitetet lösa genom att deltagarna gick in som uppdragsutbildningsstudenter på respektive kurs de valde. Detta följer en utarbetad process som finns och som är godtagbar för institutionerna och som fungerar administrativt. Institutionernas välvilja och möjlighet att integrera dessa deltagare i de ordinarie studentgrupperna har fungerat utan stora problem.

Arbetsförmedlingens roll

Arbetsprocessen och rollfördelningen i rekryteringsfasen var till en början svår, men efter ett nära samarbete med de enskilda handläggarna ute på Arbetsförmedlingens kontor så fungerade kommunikationen väl. Arbets sättet var dock inte så effektivt och nedan föreslår vi förändringar i hur samarbetet med Arbetsförmedlingen kan förbättras. Det är dock värt att lyfta fram att utan den goda dialogen mellan projektadministratörer på universitetet och handläggarna på Arbetsförmedlingen hade rekryteringen inte lyckats på den korta tidsperioden från ansökan och intervju till antagning.

Det hade varit bra att koppla in Arbetsförmedlingen ännu tidigare i projektet, något som hade förenklats vissa processer och gjort oss effektivare. Samarbetet med Arbetsförmedlingen utvecklats under projektets gång och varit givande, där vi lärt oss av och fått förståelse för varandras processer. Detta har lett till ett nära samarbete och kommunikation som varit en förutsättning för att lösa de utmaningar som uppkommit.

Frågan om praktik har diskuterats och om det i så fall skulle ingå i projektet. Rent formellt behöver alla praktikplatser där deltagarna ska erhålla finansiering från Arbetsförmedlingen även gå genom Arbetsförmedlingen. Vi kan fortfarande arbeta tillsammans för att hitta en praktikplats till deltagarna, men nu var det otydligt från början vem som hade ansvar för detta och om det ingick i projektet.

Samverkan mellan myndigheter, finansiering och systemkrav

Det största problemet projektet har haft är att universitetets system för rapportering och fördelning av kostnader inte alls stämmer överens med de krav som Tillväxtverket haft för att kunna ersätta universitetet för det arbete som gjorts.

Redan vid första informationsmötet påbörjades diskussionen om SUHF-modellen för fördelning av indirekta kostnader. Tillväxtverket har i sitt informationsmaterial att de godtar SUHF-modellen, men trots det så krävde de en OH-procent per lärosäte i

projektet. Eftersom SUHF-modellen är uppbyggd så att den fördelar kostnader baserat på lön och drift så har samtliga institutioner vid universiteten olika OH-procentsatser.

Målet i det här projektet var just att deltagarna skulle få välja utbildning och därför var de faktiska OH-nivåerna inte kända innan projektet startat, vilket ledde till att en OH-procentsats inte kunde anges med säkerhet. Det krävde mycket tid och många inblandade från högsta nivå på respektive organisation, innan vi till slut, med Region Skånes hjälp, hittade en väg som var framkomlig både för universiteten och för Tillväxtverket.

Budgeten för projektet var beräknad så att de inblandade institutionerna skulle få lika mycket för dessa studenter som de får för ordinarie studenter. Ersättningsnivåerna accepterades av alla inblandade.

Det som skapat problem och lett till frustration hos alla inblandade är kraven på underlag för ekonomiredovisningen, som inte stämmer överens med de ordinarie rapporteringsstrukturer som universitetet har, som t ex:

Krav på tidrapportering av alla lönekostnader. En lärare som får en ny deltagare på sin kurs har svårt att redovisa exakt den tid som den deltagaren har orsakat. Det leder till att kravet på tidredovisning starkt ifrågasatts av lärarna – samtliga kursansvariga har dock lämnat i tidrapporter.

Krav på att kostnaderna ska vara bokförda på en separat aktivitet i ekonomisystemet. Eftersom detta är ett projekt där ersättningen för Lunds universitets samtliga åtaganden ersätts till en aktivitet så har kravet varit att samtliga konstader ska vara bokförda på samma aktivitet. Detta har lett till att lärarnas löner från de institutioner där deltagarna gått utbildningar ska lyftas från institutionen och läggas på den centrala aktiviteten. Detta har påverkat institutionernas OH-bas och fördelningen av deras lönekostnader. Processen att göra detta har varit så krånglig och byråkratisk att det finns flera institutioner som inte tagit ut sina pengar och som flaggat för att de inte är intresserade av att delta i liknande projekt igen om administrationen ska vara lika tung. För de som endast haft en student på en 7,5 hp kurs är inte värt administrationen för att den ersättning de får.

Det hade varit betydligt enklare om pengarna hade kunnat föras över till institutionen i enlighet med överenskommen ersättningsnivå, dvs det som institutionerna får i tilldelning för en ordinarie student och att förmedlingen av dessa medel till institutionen hade godtagits som en kostnad i projektet. Underlag för dessa kostnader har kunnat vara dels lärarnas tidrapporter, samt antalet deltagare på respektive kurs.

Krav på beräkningsgrund för lokalkostnader. Under rekryteringen så bokades lokaler i Lunds universitets lokalbokningssystem för informationsmöten och intervjuer. Projektet har belastats med dessa kostnader i enlighet med de fastställda kostnaderna i bokningssystemet. Dessa kostnader har inte godkänts av Tillväxtverket eftersom beräkningsgrunden för lokalkostnader inte framgår av systemet.

Förutom kraven från Tillväxtverket så har Arbetsförmedlingen också sina krav och rutiner. Arbetsförmedlingen har som krav att utbildningsanordnaren måste fylla i och signera en närvaroblankett som deltagarna sedan ska lämna till sin handläggare på Arbetsförmedlingen. Det krävs 40 timmars aktivitet per vecka för att deltagaren ska få ut sitt etableringsstöd. Detta krav är svårt att uppfylla vid universitetsstudier där mycket av tiden är självstudietid. Gällande närvarorapporteringskraven så kom vi fram till följande lösning som var godtagbar både för universitetet och för Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingen accepterade att det blev deltagarnas eget ansvar att lämna in blanketten till sin handläggare och själva garantera att de lagt motsvarande 40 timmars arbetstid på sina studier. Lunds universitet i sin tur hade ansvar att informera Arbetsförmedlingen och ansvarig handläggare om missade tentor, missade obligatoriska moment eller för stor frånvaro.

Respektive sektionschef på Arbetsförmedlingen hade ansvar att informera sina handläggare om det anpassade arbetssättet.

6. Erfarenheter och kommentarer

Nedan följer ytterligare några erfarenheter av projektet, både mindre detaljer och lite mer övergripande punkter.

Rekrytering

- Utöka ansökningsformulären med fler frågor för att underlätta handläggningsprocessen: Vem är din handläggare? Namn på handläggare, kontaktuppgifter osv. Hur lång tid har du kvar på din etablering?
- Det hade varit positivt om vi hade haft ett större urval av sökande och att de presumtiva deltagares förkunskaper måste undersökas lite noggrannare än vad vår snäva tidsram tillät.
- Mer tid för studievägledning och individuellt stöd i valet av kurser. Detta var målsättningen, men på grund av att vi inte fått in tillräckligt med ansökningar innan sommaren så hade vi inte tillräcklig tid att göra detta så genomtänkt som hade varit önskvärt.
- Utförligare språktester. Främst av engelskan där uppsatsen inte gav tillräckligt underlag, men den metod vi hade möjlighet att genomföra på grund av den korta tiden som fanns till förfogande innan kursstart. Även ett utförligare svenskt test skulle kunnat vara positivt, även om det enkla placeringstest som gjordes fungerade bra.
- Kartlägga och klargöra kontakten med Arbetsförmedlingen tidigt, vem gör vad, vem som har ansvar för vad. Det bör helst bara vara en kontaktperson som delegerar/ är kontakten vidare till resterande handläggare. Detta skulle underlätta informationsspridningen avsevärt från universitetets sida.

Upplägg

Hur mycket ska deltagarna få läsa och i vilken ordning ska ämnena läsas? Vissa ville läsa mer, men hade sedan svårt att fullfölja allt de tagit på sig. Andra klarade inte av de planerade 50% LTH och 50% SOL. Oavsett studietakt så har något av de två i flera fall

blivit lidande. Flera behövde all tid för sina studier på LTH och valde helt enkelt bort att satsa på svenskan framför allt under hösten. Inför framtiden kan det vara klokt att låta deltagaren fokusera på ett ämne i taget. Vilket som skulle läsas först kan diskuteras. I projektgruppen så har vi trott att det bästa i så fall vore att fokusera på svenskan först och sedan på ämnesstudierna. Många av deltagarna var dock angelägna att med full kraft påbörja sina ingenjörstudier samt att det verkade vara först på vårterminen som många deltagare insåg hur viktig svenskan var. Kanske berodde detta på att de då för första gången hade befunnit sig i en svenskspråkig miljö under en längre period? Ett förslag om en likadan insats skulle göras är därför att fundera på att lägga studier på LTH under hösten så att deltagarna först kan fokusera på det. Under våren kan de sedan studera svenska och ha fullt fokus på det.

De deltagare vi haft hade inte samma förkunskaper och samma studievana som ordinarie utbytesstudenter som i allra flesta fall kommer med goda studieresultat och färsk kunskaper så fortsättningsvis kanske man måste räkna med en något långsammare progression i svenskan om skulle vi upprepa den här satsningen.

En annan fråga kring upplägg är hur sommaruppehållet som kommer efter läsåret ska hanteras? Det var svårt för deltagarna att komma ut och förväntas börja söka arbete mitt i semesterperioden. Det finns möjligheter att studera svenska även på sommaren och då skulle det vara möjligt för dem att ytterligare stärka sin svenska och börja söka arbete så snart verksamheterna kommer igång efter semestrarna.

Ladokprocessen gick relativt smidigt på hösten, dock var våren rörigt p.g.a. att deltagarna ej svarade på vilka kursval de ville göra. Deltagarna borde ha fått tydligare fasta deadlines.

Övriga aktiviteter

- Vi kan göra mer för att deltagarna skulle känna sig mer inkluderade i studentlivet, samt på LTH
- Det kunde ha satsats mer för att inkludera deltagarna i att nätverka, aktiviteter, företagskontakter osv. Många deltagare saknar referenspersoner, stöd i CV skrivande (även om de fick detta). Det tar mycket tid att studera och balansera privatlivet, därför var det många som inte tog tag i nätverkandet och CV skrivandet på allvar/prioriterades ej. En idé är att göra dessa aktiviteter "obligatoriska" eller att samla dem i en särskild kurs som löper parallellt med ämnesstudierna.

Ekonomi och rapporteringskrav

Baserat på de svårigheter som beskrivits ovan i avsnittet "*Samverkan mellan myndigheter, finansiering och systemkrav*" så måste det finnas en vilja från samtliga inblandade organisationer att se över sina processer och rapporteringsrutiner så att projektens måluppfyllelse inte påverkas negativt.

Detta har varit ett pilotprojekt bland annat med syfte att identifiera dessa svårigheter och den processkartläggning som gjorts inkluderar en djupare analys.

Bilaga 1 **Deltagarnas kursutvärdering**

Bilaga 2 **Lärarnas utvärdering (2 dokument)**